

Wapenstilstand bij de VRT

Extra aandacht voor herdenking einde WO I op radio, tv en online

Op 11 november is het precies 92 jaar geleden dat er een einde kwam aan Wereldoorlog I, de *Grote Oorlog*. Diverse radio- en televisienetten van de VRT herdenken de Wapenstilstand met thema-uitzendingen en extra items in bestaande programma's. Op 11 november zelf zendt Eén rechtstreeks de herdenkingsplechtigheid uit van aan de Menenpoort in Ieper. Dit ruime aanbod kadert in het project 2014-18, waarmee de openbare omroep het publiek sinds enkele jaren wil informeren en sensibiliseren in de aanloop naar de herdenking van de 100ste verjaardag van de 'Grote Oorlog'.

De extra programma's en items worden tussen 2 en 23 november uitgezonden op Eén, Canvas, Radio 1, Radio 2, Klara en via de rode knop op Canvas+. Ook de website www.2014-18.be biedt een heleboel extra pagina's aan met tekst, video en audio. Een overzicht:

Dinsdag 2 november

22.05 u. *Niets is zwart-wit – Aflevering 1: Gaston*

Niets is zwart-wit is een zwart-witte documentairereeks van Het Televisiehuis over de Eerste Wereldoorlog. Authentiek en uniek beeldmateriaal uit de oorlogsperiode wordt op een originele en gedurfde manier gebruikt om de kijker de 'Grote Oorlog' te laten beleven.

Elke aflevering volgt één persoon die wordt meegesleurd in de surreële werkelijkheid die de oorlog is.

De reeks kadert in de herdenking van de 100ste verjaardag van de oorlog in 2014-2018.

Tot dan worden elk jaar rond 11 november twee afleveringen uitgezonden. De eerste twee documentaires (op 2 en 9 november 2010) vertellen over de periode net na de wapenstilstand.

De verhalen in *Niets is zwart-wit* zijn gebaseerd op dagboeken, getuigenissen en historisch onderzoek. Ze worden verteld aan de hand van archiefbeelden, foto's, krantenknipsels en – in beperkte mate – reconstructie. Ze schilderen het tijdsgewricht waarin onze voorouders (over)leefden, dompelen ons onder in de sfeer van toen en proberen de waanzin van de oorlog te vatten. Wie is in een oorlog de goeie? En wie de slechte? *Niets is zwart-wit* is overrompelende televisie, zonder compromissen. Het zwart is zwart. Het wit is wit. En alles daartussen is soms ruw, soms bitter, soms grappig, maar altijd des mensen.

Aflevering 1: Gaston

Gaston is grenadier in het Belgische leger. Na de wapenstilstand wil hij de oorlog zo snel mogelijk achter zich laten. Maar hij merkt al gauw dat niet alleen de wereld rondom hem drastisch is veranderd. Ook hij zelf is getekend door vier jaar ellende in de loopgrachten. Hij gaat op weg naar huis en op zoek naar zichzelf door een land in totale chaos. Vluchtelingen, plunderingen, Duitse rebellen, moordpartijen en gezinsdrama's. Het is november 1918 en België is het Wilde Westen.

(De stem van soldaat Gaston wordt ingelezen door Lucas Van den Eynde; de rest van het commentaar door Jan Hautekiet)

Zaterdag 6 november

10.00 u. **Kunstkaravaan: Ellen N. La Motte – oorlogsverpleegster en auteur**

Ellen N. La Motte reisde in 1915 van de Verenigde Staten naar Europa om er als verpleegster aan de slag te gaan in de Eerste Wereldoorlog. Ze komt terecht achter het IJzerfront, vlakbij de waanzinnige loopgravenoorlog. Daar ziet ze de andere kant van de heroïek: lijdende en creperende soldaten in het veldhospitaal. Ellen schrijft alles neer. De publicatie van haar verslag wordt verboden in Amerika, omdat het alle hoop en elke illusie dooft. Piet Chielens, coördinator van het In Flanders Fields Museum in Ieper, neemt reporter Katharina Smets mee naar waar het veldhospitaal stond. Samen schetsen ze een portret van deze uitzonderlijke vrouw met een vlijmscherpe pen.

Zondag 7 november

12.00 u. **Rondas: de Belgische franc-tireurs en de Duitse represailles**

Rondas vertelt een verhaal over de Belgische zogenaamde franc-tireurs: een oorlogspsychose bij de Duitse militairen die beweerden dat de Belgische burgerbevolking zich op grote schaal aan de oorlog deelnam door Duitse soldaten te beschieten. Als gevolg daarvan werden zware represailles getroffen tegen onder meer de Leuvense burgerbevolking en die leidden ook tot de brand van de bibliotheek van Leuven. De gebeurtenissen worden in de context geplaatst van de wapenstilstand, het verdrag van Versailles, en de herstelbetalingen.

Maandag 8 november

11.00 u. **Joos: Wouter Deprez en de oorlogsgetuigen**

Cabaretier Wouter Deprez groeide op in West-Vlaanderen met relict en verhalen uit de Eerste Wereldoorlog. Voor *Joos*, het middagmagazine van Radio 1, dook hij in het Elfnovemberarchief: een reeks getuigenissen van inwoners en oudstrijders uit de Westhoek. Zij vertelden eind jaren '70 voor de microfoon van de vredesactivisten van de Elfnovembergroep hun herinneringen aan de 'Grote Oorlog'. Ze werden onder meer geïnterviewd door Piet Chielens, momenteel bezieler en coördinator van het In Flanders Fields Museum. Het zijn verhalen vol gruwel en wanhoop, maar ook kleine vertellingen van vriendschap en onverwacht plezier. De VRT heeft het 'Elfnovemberarchief' vorig jaar verworven en de opnames gerestaureerd en gedigitaliseerd. Wouter Deprez luisterde aandachtig naar de getuigenissen en puurde er een boeiende vierdelige reeks uit.

Aflevering 1

16.00 u. **Avondpost: Schenkingen aan het In Flanders Fields Museum (Radio 2 West Vlaanderen)**

Nog elke dag ontvangt het In Flanders Fieldmuseum schenkingen van privé-archieven van Vlamingen. Tweemaandelijks publiceert het museumtijdschrift een overzicht met opgave van de naam van de schenker. Radio 2-reporter Wim Chielens zocht per provincie zo'n schenker op en registreert hun verhaal. Samen met de deskundige uitleg van een specialist ter zake. De reportages vertellen het verhaal van het voorwerp zelf en dat van de persoon achter het object, en kaderen die verhalen in de bredere context van de Grote Oorlog.

De vijf verhalen komen uit de vijf Vlaamse provincies. Op donderdag 11 november zenden de respectieve regionale redacties van Radio 2 elk de reportage uit hun provincie uit in *Avondpost*. Radio 2 West-Vlaanderen zendt ze allemaal uit, eveneens in *Avondpost*, dagelijks van 8 tot 12 november. Op donderdag 11 november heeft Radio 2 West-Vlaanderen bovendien in *Middagpost* (12.00 u.) een gesprek met een expert van het In Flanders Fields Museum.

Aflevering 1

17.00 u.   *Babel: Oorlogsverhalen in woord en beeld*

In *Babel* op Klara zet Johanna Van der Heyden in de week van 8 tot 12 november dagelijks bijzondere oorlogsverhalen in de kijker. Het gaat om verhalen die verteld worden op diverse manieren: in films, in beelden en andere kunstwerken, in monumenten, in romans. Ook de interessantste oogst aan non-fictie over WO I komt aan bod.

Aflevering 1

Dinsdag 9 november

11.00 u.   *Joos: Wouter Deprez en de oorlogsgetuigen*

Cabaretier Wouter Deprez groeide op in West-Vlaanderen met relicten en verhalen uit de Eerste Wereldoorlog. Voor *Joos*, het middagmagazine van Radio 1, dook hij in het Elfnovemberarchief: een reeks getuigenissen van inwoners en oudstrijders uit de Westhoek. Zij vertelden eind jaren '70 voor de microfoon van de vredesactivisten van de Elfnovembergroep hun herinneringen aan de 'Grote Oorlog'. Het zijn verhalen vol gruwel en wanhoop, maar ook kleine vertellingen van vriendschap en onverwacht plezier. Wouter Deprez luisterde aandachtig naar de getuigenissen en puurde er een boeiende vierdelige reeks uit.

Aflevering 2

16.00 u.   *Avondpost: Schenkingen aan het In Flanders Fields Museum (Radio 2 West Vlaanderen)*

Radio 2-reporter Wim Chielens maakte vijf reportages over voorwerpen die onlangs werden aangeboden aan het In Flanders Fields Museum in Ieper. De reportages vertellen het verhaal van het voorwerp zelf en dat van de persoon achter het object, en kaderen die verhalen in de bredere context van de Grote Oorlog. Dat gebeurt aan de hand van gesprekken met de schenkers en specialisten ter zake.

Aflevering 2

17.00 u.   *Babel: Oorlogsverhalen in woord en beeld*

In *Babel* op Klara zet Johanna Van der Heyden in de week van 8 tot 12 november dagelijks bijzondere oorlogsverhalen in de kijker. Het gaat om verhalen die verteld worden op diverse manieren: in films, in beelden en andere kunstwerken, in monumenten, in romans. Ook de interessantste oogst aan non-fictie over WO I komt aan bod.

Aflevering 2

22.05 u.   *Niets is zwart-wit – Aflevering 2: Amandus*

Tweede aflevering van de documentairereeks waarin aan de hand van authentiek en uniek beeldmateriaal de belevenissen worden gereconstrueerd van mensen die werden meegesleurd in de surreële werkelijkheid van de Eerste Wereldoorlog.

Aflevering 2: Amandus

Amandus Sticker is de burgemeester van het dorpje Reninge in de Westhoek op twee kilometer van de frontlijn. Hij probeert zijn aan flarden geschoten dorp herop te bouwen. Maar dat is niet gemakkelijk in een land dat zelf helemaal in puin ligt na de bezetting. Het is voor de oude man vechten tegen de trage papiermolens van de overheid, losgeslagen militairen en onbetrouwbaar springtuig. De oorlog is gedaan maar in de Westhoek nog lang niet.

(de stem van burgemeester Amandus Sticker wordt ingelezen door Arnold Willems; de rets van het commentaar door Jan Hautekiet)

Woensdag 10 november

11.00 u. **Joos: Wouter Deprez en de oorlogsgetuigen**

Cabaretier Wouter Deprez groeide op in West-Vlaanderen met relicten en verhalen uit de Eerste Wereldoorlog. Voor *Joos*, het middagmagazine van Radio 1, dook hij in het Elfnovemberarchief: een reeks getuigenissen van inwoners en oudstrijders uit de Westhoek. Zij vertelden eind jaren '70 voor de microfoon van de vredesactivisten van de Elfnovembergroep hun herinneringen aan de 'Grote Oorlog'. Het zijn verhalen vol gruwel en wanhoop, maar ook kleine vertellingen van vriendschap en onverwacht plezier. Wouter Deprez luisterde aandachtig naar de getuigenissen en puurde er een boeiende vierdelige reeks uit.

Aflevering 3

16.00 u. **Avondpost: Schenkingen aan het In Flanders Fields Museum (Radio 2 West Vlaanderen)**

Radio 2-reporter Wim Chielens maakte vijf reportages over voorwerpen die onlangs werden aangeboden aan het In Flanders Fields Museum in Ieper. De reportages vertellen het verhaal van het voorwerp zelf en dat van de persoon achter het object, en kaderen die verhalen in de bredere context van de Grote Oorlog. Dat gebeurt aan de hand van gesprekken met de schenkers en specialisten ter zake.

Aflevering 3

17.00 u. **Babel: Oorlogsverhalen in woord en beeld**

In *Babel* op Klara zet Johanna Van der Heyden in de week van 8 tot 12 november dagelijks bijzondere oorlogsverhalen in de kijker. Het gaat om verhalen die verteld worden op diverse manieren: in films, in beelden en andere kunstwerken, in monumenten, in romans. Ook de interessantste oogst aan non-fictie over WO I komt aan bod.

Aflevering 3

20.35 u. **Belgen op de vlucht – Canvas+**

Deze documentaire (2004) uit de reeks *Histories* reconstrueert aan de hand van uitzonderlijke archiefbeelden en de getuigenissen van de laatste overlevenden de dramatische exodus van de Belgische vluchtelingen in WO I.

Omdat de Duitse troepen in de zomer van 1914 geen ongehinderde doorgang door het neutrale België kregen, staken ze verschillende grenssteden in brand en vermoordden ze honderden burgers. Duizenden Belgen, vooral vrouwen en kinderen verlieten in blinde paniek hun vertrouwde omgeving. Eén miljoen Belgen zocht een onderkomen in Nederland. Honderdduizenden trokken naar de Westhoek en staken daar de grens over naar Frankrijk of namen de boot naar Engeland.

De massale uittocht zorgde voor persoonlijke en familiale drama's. Hele gezinnen werden uit elkaar gerukt en bleven zonder nieuws over elkaar. De laatste getuigen zijn nu allemaal bijna honderd jaar, maar over de vlucht van 1914 vertellen ze alsof het gisteren gebeurd is. Wat ze toen hebben meegemaakt, staat voor altijd in hun geheugen gegrift. Decennia later gaan kinderen van deze vluchtelingen op zoek naar de plek waar hun ouders vier jaar lang verbleven. Ze willen er meer over weten, zoeken contact met de weldoeners die hun familie onderdak verleenden en vervolledigen het verhaal van de laatste getuigen.

Donderdag 11 november

09.00 u. **Sonar: Wouter Deprez en de oorlogsgetuigen**

Cabaretier Wouter Deprez groeide op in West-Vlaanderen met relicten en verhalen uit de Eerste Wereldoorlog. Voor Radio 1 dook hij in het Elfnovemberarchief: een reeks getuigenissen van inwoners en oudstrijders uit de Westhoek. Zij vertelden eind jaren '70 voor de microfoon van de vredesactivisten van de Elfnovembergroep hun herinneringen aan de 'Grote Oorlog'. Het zijn verhalen vol gruwel en wanhoop, maar ook kleine vertellingen van vriendschap en onverwacht plezier. Wouter Deprez luisterde aandachtig naar de getuigenissen en puurde er een boeiende vierdelige reeks uit. Deze laatste aflevering wordt uitzonderlijk niet uitgezonden in *Joos*, maar in *Sonar*.

Aflevering 4

10.45 u. **Last Post leper**

Rechtstreekse uitzending op Eén en via dederedactie.be van de jaarlijkse plechtigheid aan de Menenpoort, in Vlaanderen het hoogtepunt van de herdenkingen op Wapenstilstand. Met commentaar van VRT-journalist Emmanuel Rottey en Piet Chielens, conservator van het In Flanders Fields-museum van Ieper. In aanwezigheid van nationale en internationale prominenten en delegaties uit onder andere Groot-Brittannië, Australië, Canada, Nieuw-Zeeland, India en Duitsland worden de gesneuvelden en vermisten van de Eerste Wereldoorlog op passende wijze herdacht.

Traditiegetrouw eindigt de ceremonie met het uitstrooien van klaprozenblaadjes vanop het dak van het monument en met een bijzondere Last Post, die op 11 november overigens voor de 28.298ste keer zal weerklinken onder de Menenpoort.

12.00 u. **Middagpost: Schenkingen aan het In Flanders Fields Museum (Radio 2 West Vlaanderen)**

Radio 2 West-Vlaanderen brengt vandaag in *Middagpost* een lang gesprek met een expert van het In Flanders Fields Museum over de vele schenkingen die het museum ontvangt, de waarde en de betekenis daarvan voor het museum en de herinnering aan de Grote Oorlog. Het gesprek vult de reportages aan die deze week dagelijks in *Avondpost* worden uitgezonden.

16.00 u. **Avondpost: Schenkingen aan het In Flanders Fields Museum (Alle regionale redacties van Radio 2)**

Radio 2-reporter Wim Chielens maakte vijf reportages over voorwerpen die onlangs werden aangeboden aan het In Flanders Fields Museum in Ieper. De reportages vertellen het verhaal van het voorwerp zelf en dat van de persoon achter het object, en kaderen die verhalen in de bredere context van de Grote Oorlog. Dat gebeurt aan de hand van gesprekken met de schenkers en specialisten ter zake. Vandaag zenden de respectieve regionale redacties van Radio 2 elk de reportage uit hun provincie uit in *Avondpost*.

Aflevering 4

17.00 u. **Babel: Oorlogsverhalen in woord en beeld**

In *Babel* op Klara zet Johanna Van der Heyden in de week van 8 tot 12 november dagelijks bijzondere oorlogsverhalen in de kijker. Het gaat om verhalen die verteld worden op diverse manieren: in films, in beelden en andere kunstwerken, in monumenten, in romans. Ook de interessantste oogst aan non-fictie over WO I komt aan bod.

Aflevering 4

19.00 u. De tuin van Eden: WO I in tekst en muziek

In deze aflevering van *De tuin van Eden* gaan Bart Stouten en muzieksamensteller Marc van Rompaey op zoek naar echo's van de eerste wereldoorlog. Het resultaat is een keure van poëzie en proza gelardeerd met verwijzingen naar de 'Grote Oorlog', teksten waarin dichters en zangers zich cynisch uitlaten over de gruwelijkheden van het zinloos en bruto geweld en zich verplaatsen in het lot van de frontsoldaten en vluchtelingen, terwijl ze de machthebbers weghonen. Bij de geselecteerde muziek ligt een focus op de Passendaele vredesconcerten, June Tabor, Koen de Cauter, Schubert, Michael Nyman, Frank Martin, Gershwin, Georges Brassens.

20.35 u. Vreemd volk aan het front – Canvas+

■ CANVAS

De Eerste Wereldoorlog was niet alleen een strijd onder Europeanen, zelfs niet aan het Westelijk Front. De Britten, die in het begin van de oorlog maar over een klein leger beschikten, rekruteerden troepen in vele delen van hun wereldrijk, vooral Canada, Australië en Nieuw-Zeeland. Ook lieten ze goedgetrainde troepen uit Brits-Indië overkomen: Sikhs, Punjabi's, Gurka's. De Fransen stuurden al vlug hun koloniale troepen uit Noord-Afrika naar het front. België haalde geen troepen uit zijn kolonie, al vocht er een handvol Kongolese vrijwilligers mee in het Belgische leger. Omdat er bovendien een groot tekort was aan arbeidskrachten, lieten de geallieerden later ook duizenden arbeiders uit China naar de frontstreek komen.

Zo werd de Grote Oorlog een multicultureel conflict, ook in de Vlaamse Westhoek. Wie weet nog dat er Indiërs vochten op de heuvels rond Ieper, Senegalezen sneuvelden bij de strijd om Diksmuide, Algerijnse ruiters

trainden in de duinen rond Koksijde en Chinezen verbleven op de Kemmelberg? Voor de inwoners van de Westhoek, die nog nooit een zwarte hadden gezien of een andere godsdienst dan het katholicisme hadden meegemaakt, was het een vreemde ervaring.

De Duitsers waren er niet over te spreken. Ze vonden het een schande, zeg maar een oorlogsmisdaad, dat de vijand "wilden" tegen hen inzette. Ze waren er ook bang voor. Er circuleerden gruwelverhalen over de wrede praktijken van de gekleurde soldaten, verhalen die de oorlog overleefden. Anderzijds profiteerde de Duitse wetenschap van het feit dat er zoveel krijgsgevangenen van verschillende rassen en volkeren in Duitse kampen waren opgesloten. Gedurende de oorlog bestudeerden geleerden vreemde culturen in de krijgsgevangenkampen, alsof ze op expeditie waren in verre landen.

Naast archiefbeelden en dramatische reconstructies bevat de documentaire interviews met onder meer historici, familieleden van ooggetuigen, een sinologe, een Duitse muziekwetenschapper en de kleindochter van een Kongolese veteraan.

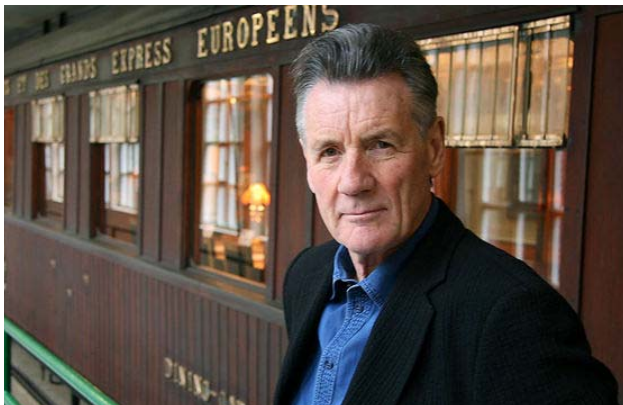
21.25 u. Last Post Ieper – Canvas+

■ CANVAS

Herhaling van de uitzending op Eén eerder op de dag over de plechtigheid aan de Menenpoort, in Vlaanderen het hoogtepunt van de herdenkingen op Wapenstilstand

23.00 u. The Last Day of World War One – Canvas

■ CANVAS

Documentaire waarin Michael Palin het verhaal vertelt van de laatste dag van de Eerste Wereldoorlog, waarbij 9 miljoen soldaten het leven lieten.

Palin reconstrueert het tragische verhaal van vier soldaten (een Brit, een Fransman, een Canadees en een Australiër), die nog sneuvelden op 11 november 1918, de dag van de Wapenstilstand. Palin bezoekt onder meer Mons, waar officieel de laatste schoten van de Eerste Wereldoorlog vielen, en trekt naar de slagvelden in Vlaanderen en Frankrijk, waar zijn grootvader Harry sneuvelde aan de Somme.

De Wapenstilstand werd getekend op 11 november om 05.10 u in de ochtend, en zou ingaan om 11.00 u. In die laatste zes uur sneuvelden nog vele honderden soldaten: aan Britse kant alleen al vielen er nog 863 slachtoffers. En zelfs na 11.00 u stopten niet overal de gevechten. Eén historicus beweert zelfs dat er na de ondertekening van de Wapenstilstand nog 11.000 doden zijn gevallen – meer dan op D-Day, 25 jaar later.

Geallieerden en Duitsers tekenden de Wapenstilstand in een trein, gestationeerd in bos bij Compiègne, ten noorden van Parijs. In juni 1940 ontbood Hitler de Franse generaals in precies dezelfde trein om de Franse overgave te tekenen. Hitler liet het gebeuren uitgebreid op film vastleggen. Een zoete wraak om de Duitse nederlaag van de Eerste Wereldoorlog uit te wissen...

Vrijdag 12 november

14.50 u. **Speelfilm: My Boy Jack**

één

Aangrijpende Britse oorlogsfilm van Brian Kirk met David Haig, Daniel Radcliffe ('Harry Potter'), Kim Cattrall ('Sex and the City'), gebaseerd op ware gebeurtenissen in het gezin van Rudyard Kipling (de schrijver van *Jungle Book*) die een vurig pleitbezorger was voor Britse deelname aan WO I.

Groot-Brittannië, 1914. Wanneer Rudyard Kiplings enige zoon John als oorlogsvrijwilliger wordt afgekeurd vanwege zijn slechte ogen, wendt de bekende schrijver al zijn invloed aan om John toch bij de "Irish Guards" te krijgen. Hij slaagt daar uiteindelijk in en John vertrekt naar de loopgraven in Frankrijk, ondanks de protesten van zijn moeder. Enkele weken later krijgt het gezin het bericht dat John vermist is....

My Boy Jack is gebaseerd op het toneelstuk dat hoofdrolspeler David Haig schreef over deze gebeurtenissen (door Kipling zelf beschreven in het gedicht "My boy Jack"). De film vertelt een klassiek, goed opgebouwd verhaal met boeiende en uitstekend vertolkte personages. Het verhaal is meeslepend en meer dan eens hartverscheurend. We krijgen weinig oorlogsscènes te zien, maar die zijn wel heel overtuigend in beeld gebracht.

16.00 u. **Avondpost: Schenkingen aan het In Flanders Fields Museum (Radio 2 West Vlaanderen)**

radio 2

Radio 2-reporter Wim Chielens maakte vijf reportages over voorwerpen die onlangs werden aangeboden aan het In Flanders Fields Museum in Ieper. De reportages vertellen het verhaal van het voorwerp zelf en dat van de persoon achter het object, en kaderen die verhalen in de bredere context van de Grote Oorlog. Dat gebeurt aan de hand van gesprekken met de schenkers en specialisten ter zake.

Aflevering 5

17.00 u. **Babel: Oorlogsverhalen in woord en beeld**

Klara

In *Babel* op Klara zet Johanna Van der Heyden in de week van 8 tot 12 november dagelijks bijzondere oorlogsverhalen in de kijker. Het gaat om verhalen die verteld worden op diverse manieren: in films, in beelden en andere kunstwerken, in monumenten, in romans. Ook de interessantste oogst aan non-fictie over WO I komt aan bod.

Aflevering 5

Zaterdag 13 november

15.40 u. Merry Christmas

één

Sfeervolle en ongewone oorlogsfilm van Christian Carion uit 2005, gebaseerd op een aangrijpend waar gebeurd verhaal dat zich afspeelde aan het front in de winter van 1914.

Met: Diane Kruger, Dany Boon, Daniel Brühl, Benno Fürmann, Gary Lewis, Lucas Belvaux

Op kerstavond 1914 gaan de vijandelijkheden onverminderd door aan het Westelijke Front. Tot Schotse soldaten begeleid met doedelzakken kerstliedjes beginnen te zingen. Vanuit het Duitse kamp komt een onverwacht muzikaal antwoord en zo belanden een Schotse dominee, een Franse luitenant, een Duitse tenor en een Deense sopraan midden in een onverhoopte verbroedering tussen Duitse, Franse en Britse soldaten.

Ze wisselen sigaretten en chocolade uit en wensen elkaar een 'Merry Christmas', 'Joyeux Noël' en 'Frohe Weihnachten'. Ook op Kerstdag gaat de verzoening door en de frontsoldaten spelen zelfs een vriendschappelijk partijtje voetbal onder elkaar. Maar dan worden ze opnieuw geconfronteerd met de harde realiteit van de oorlog en met de woede van hun hogere officieren...

Dinsdag 16 november

22.05 u. The Last Voices of the Great War: The Battle of the Somme

CANVAS

The Last Voices of the Great War is een zesdelige reeks van Testimony Films met getuigenissen van de 'laatste veteranen' uit de Eerste Wereldoorlog. Canvas zendt op 16 en 23 november twee van de documentaires uit: over de slag aan de Somme en die van Passendale. De interviews werden afgenomen in het begin van de jaren '90. Ondanks hun gevorderde leeftijd - ze zijn ondertussen allemaal overleden - vertellen de veteranen honderduit over de tragiek en de heroïek van 'the war to end all wars'. Elke aflevering begint met een foto van de betrokken getuige, zodat het meteen ook een verhaal van jonge mannen wordt.

De getuigenissen worden geïllustreerd met archiefbeelden en dramatische reconstructies. Het commentaar is perfect gedoseerd, de productie van de beste Britse kwaliteit en de muziek van Terry Devine-King bijzonder passend en geslaagd.

Aflevering 1: The Battle of the Somme

In de eerste aflevering gaat het over het beruchte offensief aan de Somme in de zomer en het najaar van 1916. Het was een massale Frans-Britse aanval die het Duitse leger moest teruggedrijven langs de rivier. De geallieerde legers begonnen eraan met veel moed en hoop op een doorbraak, maar het werd een ware catastrofe en een van de bloedigste veldslagen uit de geschiedenis. Op vijf maanden tijd (van juli tot november 1916) vielen anderhalf miljoen slachtoffers, voor nauwelijks 10 kilometer terreinwinst. Tien veteranen (allemaal geboren tussen 1894 en 1897) vertellen over de voorbereiding van de slag, het verloop van de gevechten; de inzet van tanks, de tol aan doden, gewonden en verminkten (zowel lichamelijk als geestelijk).

Dinsdag 23 november

22.05 u.   The Last Voices of the Great War: Horror in the Mud

CANVAS

Tweede aflevering in het tweeluik *The Last Voices of the Great War*, met getuigenissen van de 'laatste veteranen' uit de Eerste Wereldoorlog.

Aflevering 2: Horror in the Mud

In deze aflevering praten de veteranen over de veldslagen bij Arras en Passendale in 1917. In Passendale wilden de Britten een doorbraak forceren om via het noorden naar de Belgische kusthavens Oostende en Zeebrugge op te rukken. Maar het offensief werd bemoeilijkt door zware regen en hevige Duitse tegenstand. De aanval stokte in de modder en op een half jaar tijd viel er een half miljoen slachtoffers. Het front schoof slechts acht kilometer op. Meer nog dan de slag van de Somme wordt *Passchendaele* – zoals de Britten het noemen – synoniem van zinloze strijd en van de verschrikking van de moderne gemechaniseerde oorlog.

De wapenstilstand en WO I online

Ook online besteedt de openbare omroep veel aandacht aan de herdenking van Wapenstilstand en de Eerste Wereldoorlog in het algemeen. Het webdossier over WO I is zowel te bereiken via www.deredactie.be als rechtstreeks op www.2014-18.be. De website is heel het jaar door beschikbaar, maar biedt de volgende weken heel wat extra (interactieve) informatie.

Zo is er naast een algemene introductie – **De Eerste Wereldoorlog in een notendop** - een pagina met een uitgebreid **mediaoverzicht** rond de Grote Oorlog: wat wordt er zoal uitgezonden op radio en televisie, bij de VRT en bij andere omroepen?

De Allerlaatste Getuigen

De site bevat ook een selectie van 'De Allerlaatste Getuigen': een reeks getuigenissen die de openbare omroep in het kader van het project 2014-18 sinds vorig jaar heeft opgenomen en die een beeld schetsen van het leven van de gewone burger in de periode 1914-1918. De getuigen waren kind tijdens de oorlog en beleefden die vreselijke tijd op hun eigen manier. De bezoeker van de site kan 20 getuigenissen bekijken die zijn gelokaliseerd op een interactieve kaart.

Geert Spillebeen bezoekt historische WOI-locaties

Speciaal voor het project 2014-2018 bezoekt Radio 1-journalist Geert Spillebeen tien belangrijke en interessante WOI-locaties. Hij maakte er videoreportages en die zijn te zien op de website. Ook deze reportages zijn gesitueerd op de interactieve kaart van de site. Het gaat meer bepaald om Gemmenich, Luik (Loncin), Halen, Leuven, Weerde (Epegem), Walem (Sint-Katelijne-Waver), Antwerpen, Dendermonde, Diksmuide (brug aan Tervate) en Nieuwpoort.

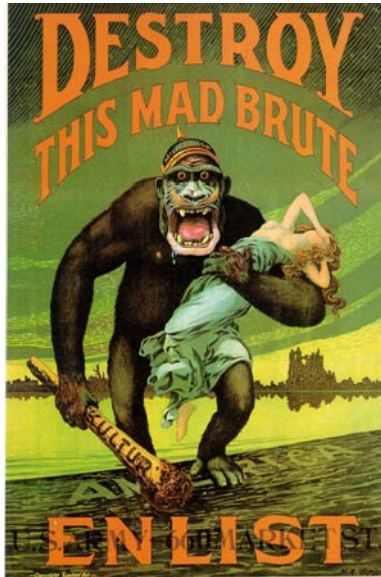
De keuze van...

Op de site stellen een aantal Boeiende Vlamingen hun favoriete WOI-boek voor: historici Sophie De Schaepdrijver en Bruno De Wever, cineast Frank Van Passel, auteurs Brigitte Raskin en Bram Dehouck, journalisten Rik Van Cauwelaert en Tijs Mauroo, en cabaretier Wouter Deprez.

De Eerste Wereldoorlog door de ogen van Duitse oorlogsfotografen

Tijdens de Eerste Wereldoorlog werden tienduizenden foto's gemaakt. Tot voor kort werden Duitse foto's maar met mondjesmaat gepubliceerd. De site biedt een opmerkelijke selectie aan van die Duitse foto's, zoals ze zijn verschenen in het recente boek 'De visie van de vijand' (Davidsfonds) van Peter D'haeseleer.

10 opmerkelijke oorlogsaffiches

Er is een ook webpagina met merkwaardige propaganda-affiches van de verschillende kampen in de Eerste Wereldoorlog. Tijdens de Grote Oorlog draaide de propagandamolen op volle toeren. Tal van affiches riepen de bevolking op om zich als vrijwilliger aan te melden of om in te tekenen op een oorlogslening. Daarbij werd de vijand gedemoniseerd, terwijl de eigen partij een heldenstatus kreeg toebedeeld.

Verder bevat de website ook overzichten van **nieuwe publicaties** over WO I en van **tentoonstellingen en manifestaties** rond de Grote Oorlog en Wapenstilstand.

Over 2014-18

2014-18 is de naam van het grote crossmediale project waarmee de VRT tussen 2014 en 2018 de honderdste verjaardag van de Eerste Wereldoorlog herdenkt. Met 2014-18 wil de openbare omroep voorkomen dat de oorlog in de vergetelheid raakt. In aanloop naar 2014 schenkt de VRT elk jaar in november extra aandacht aan Wapenstilstand en de Eerste Wereldoorlog.

Voor meer informatie:

Anne Stroobants
Netwoordvoerder Canvas en Radio 1
02 741 51 63
anne.stroobants@vrt.be

Björn Verdoodt
Netwoordvoerder Eén
02 741 58 95
bjorn.verdoodt@vrt.be

Petra Van San
Netwoordvoerder Klara en Radio 2
02 741 58 88
petra.vansan@vrt.be

VRT Communicatie - Kamer 9L48, 1043 Brussel - tel. 02 741 35 66 - e-mail: pers@vrt.be